

PREJUDICIËLE VRAGEN PRAKTISCH

Het Centrum voor Beroepsvervolmaking in de Rechten (CBR) is een feitelijk samenwerkingsverband tussen de Raad van de Orde der Advocaten bij de balie te Antwerpen en de faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen. Het CBR organiseert postacademische vorming voor al wie in de praktijk wordt geconfronteerd met de toepassing van het recht. De doelgroep van het CBR bestaat dan ook voornamelijk uit praktijkjuristen, onder wie zowel juristen in de strikte betekenis (qua opleiding) als juridische medewerkers in de ruime opvatting (qua professionele activiteiten).

Een stuurgroep waarin de verschillende juridische beroepsgroepen vertegenwoordigd zijn, adviseert het CBR bij de opstelling van zijn jaarprogramma. De Raad van Bestuur werkt de door de stuurgroep geselecteerde suggesties verder uit tot een vast jaarprogramma van zes studieavonden en drie workshops. Met dit jaarprogramma streeft het CBR naar een harmonisch evenwicht tussen uiteenzettingen over nieuwe wetgeving enerzijds en een overzicht van de ontwikkelingen in rechtspraak en rechtsleer anderzijds.

Samenstelling stuurgroep van het CBR

Luc Baetens, Steven Brouwers, Pascale Buyck, Ilse Couwenberg, Koen Lips, Luc Demeyere, Johan du Mongh, Jan Ghysels, Yves Liégeois, Jan Meerts, Eric Michoel, Joëlle Rozie, Stefan Rutten, Dirk Scheers, Marco Schoups, Kris Slabbaert, Ferdi Spanoghe, Dirk Torfs, Luc Truyens, Anton Van Bael, Nadia Van Baelen, Anne Van Regenmortel, Dirk Vanheule en Thierry Vansweevelt.

Samenstelling Raad van Bestuur CBR

Steven Brouwers, Pascale Buyck, Jan Ghysels, Jan Meerts, Joëlle Rozie, Stefan Rutten, Marco Schoups, Dirk Vanheule en Anne Van Regenmortel.

PREJUDICIËLE VRAGEN
PRAKTISCH

Frank JUDO
Tim SOUVERIJNS

Prejudiciële vragen praktisch
Frank Judo en Tim Souverijns

© 2017 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

ISBN 978-94-000-0899-1
D/2017/7849/109
NUR 823

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

INHOUD

1. Inleiding	1
1.1. Begripsomschrijving en context	1
1.2. Herkomst	2
2. Grondwettelijk Hof	5
2.1. Vooraleer het hof optreedt	5
2.1.1. Wanneer?	5
A. Bevoegdheid tot het stellen van een vraag	5
1. De prejudiciële vraag wordt gesteld door een rechtscollege	5
2. Op verzoek van de partijen, maar ook ambts- halve?	5
3. Tijdstip van de vraagstelling	6
4. Welke normen kunnen door het Grondwette- lijk Hof worden getoetst?	7
5. Aan welke normen kan het Grondwettelijk Hof toetsen?	11
6. Pertinentie van de prejudiciële vraag	17
B. Verplichting tot het stellen van een vraag	17
1. Uitzonderingen voor alle rechtscolleges	18
2. Twee bijkomende uitzonderingen voor de lagere rechtscolleges	25
2.1.2. Formulering van de vraag	29
A. Aanvankelijke formulering in het kader van het bodemeschil	29
B. Herformulering door het Grondwettelijk Hof	33
2.1.3. Procedure voor de verwijzende rechter	34
A. Schorsing van de bodemprocedure en voorlopige maatregelen	34
B. Rechtsmiddelen tegen de beslissing tot het stellen of het weigeren te stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof	36

2.2.	Voor het hof	38
2.2.1.	Voorafgaande rechtspleging	38
2.2.2.	Gewone rechtspleging	39
2.2.3.	Anonimisering	44
2.2.4.	Kosten	45
2.3.	Na het arrest van het hof	45
2.3.1.	Het rechtscollege dat de vraag heeft gesteld	46
2.3.2.	Andere rechtscolleges	47
2.3.3.	Bestuurlijke overheden	47
2.3.4.	De wetgever	48
2.3.5.	Het publiek sensu lato	49
3.	Hof van Justitie	51
3.1.	Vooraleer het hof optreedt	51
3.1.1.	Wanneer?	51
A.	De bevoegdheid van het Hof van Justitie	51
1.	Vragen over de uitlegging van de Verdragen en over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie	51
2.	Het begrip “rechterlijke instantie”	54
3.	Op verzoek van de partijen, of ook ambtshalve?	55
4.	Tijdstip van de vraagstelling	55
5.	De relevantie van een prejudiciële vraag voor het hoofdgeding	56
B.	Facultatieve of verplichte verwijzing	58
3.1.2.	Ontvankelijkheid van de prejudiciële vraag	61
3.1.3.	Procedure voor de verwijzende rechter	62
A.	Schorsing en voorlopige maatregelen	62
B.	Rechtsmiddelen tegen de beslissing tot het stellen of het weigeren te stellen van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie	63
C.	Intrekking en vernietiging van de verwijzingsbeschikking in hoger beroep	64
3.2.	Voor het hof	65
3.2.1.	Partijen in de procedure voor het Hof van Justitie	65
3.2.2.	Versnelde procedure en spoedprocedure	65
3.2.3.	Reguliere procedure voor het Hof van Justitie	66
3.2.4.	Kosten van de procedure voor het Hof van Justitie	69
3.3.	Na het arrest. Gevolgen van een prejudicieel arrest van het Hof van Justitie	70

4. Capita selecta: Benelux Gerechtshof, Hof van Cassatie en EHRM	73
4.1. Prejudiciële vragen aan het Benelux Gerechtshof	73
4.2. Prejudiciële vragen aan het Hof van Cassatie	74
4.3. Prejudiciële vragen aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens	76
5. Conclusie	77